

Actualisatie Uitvoeringsagenda 2023-2026

Routekaart Energieneutraal Doesburg 2050

januari 2023

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In 2018 is de Routekaart Energieneutraal Doesburg 2050 vastgesteld door de gemeenteraad met een bijbehorende uitvoeringsagenda. Nu, vijf jaar verder, maken we de stand van zaken op. Op basis daarvan stellen we onze koers bij en bepalen we de acties en maatregelen voor de komende jaren. Hierbij sluiten we aan bij de nieuwe collegeperiode tot en met 2026.

1.2 Waar staan we nu?

In de Routekaart Energieneutraal Doesburg 2050 hebben we de ambitie opgenomen om in 2050 energieneutraal te zijn. Dit betekent dat we onafhankelijk zijn door zelf de energie op te wekken die we nodig hebben. In de routekaart hebben we ook tussenhaltes benoemd voor 2022, 2030 en 2040 (zie figuur 1). Om het oorspronkelijke tussendoel voor 2030 te behalen zou een enorme versnelling en intensivering nodig zijn. Met de huidige omstandigheden, beschikbare middelen, de beperkte mogelijkheden voor duurzame opwek en de historische binnenstad lijkt deze ambitie onhaalbaar. Dit heeft dus ook gevolgen voor de ambities van deze uitvoeringsagenda.

	Huidig	2022	2030	2040	2050
Energiegebruik	679 TJ	648 TJ	599 TJ	537 TJ	479 TJ
Energiebesparing (t.o.v. huidig)	-	5%	13%	23%	33%
	-	34 TJ	88 TJ	156 TJ	221 TJ
Duurzame energie	2%	17%	40%	70%	100%
	11 TJ	107 TJ	242 TJ	377 TJ	479 TJ
Mobiliteit	Alle verplaatsingen zijn in 2050 duurzaam. Er wordt veel gefietst en gelopen. Voertuigen rijden elektrisch, op waterstof of biobrandstof. Deelauto's zijn de standaard en er is een dekkend oplaadnetwerk.				
Gemeentelijk vastgoed en voorzieningen	Alle gemeentelijke gebouwen en voorzieningen zijn in 2050 energieneutraal of energieleverend. De gemeente geeft op korte termijn het goede voorbeeld door gebouwen vergaand te verduurzamen.				

Figuur 1. Doelen routekaart Energieneutraal Doesburg 2050.

1.2.1 Onderzoek Rekenkamer: wat hebben we gedaan?

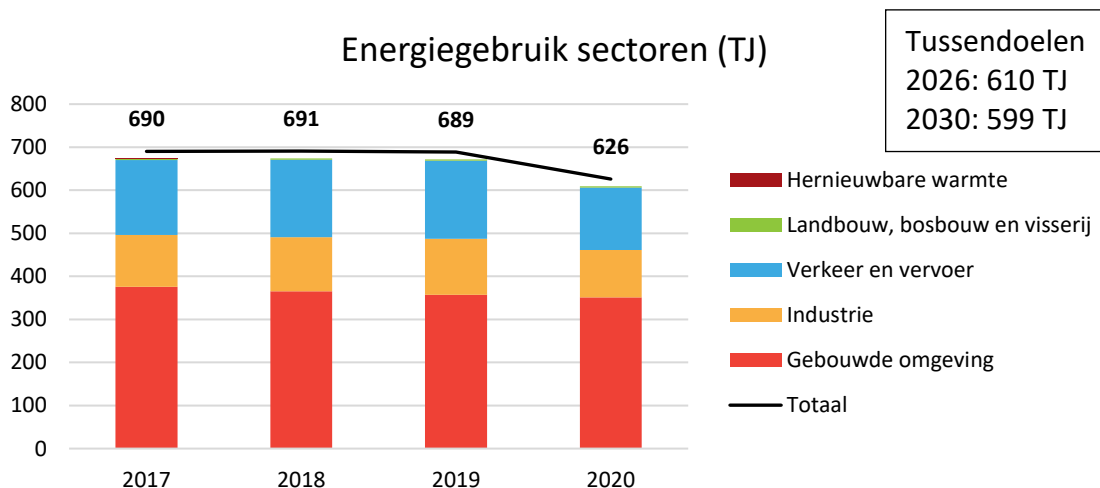
De rekenkamer Doesburg, Duiven en Westervoort heeft verkend hoe Doesburg de afgelopen periode invulling heeft gegeven aan de energietransitie. In de periode 2018-2022 is hard gewerkt aan het opstellen van de uitvoeringsagenda Energieneutraal 2050 en is gestart met de uitvoering ervan. De eerste jaren is voornamelijk veel beleid opgesteld, waarbij verschillende partners zijn betrokken. Dit was noodzakelijk om een goede start te maken met de energietransitie in Doesburg. Hierdoor zijn echter nog weinig concrete resultaten behaald. Zo hebben we de Warmtevisie vastgesteld om richting te geven aan hoe we woningen en gebouwen in Doesburg in de toekomst duurzaam kunnen verwarmen. We hebben een laadvisie opgesteld om invulling te geven aan de verwachte sterke groei aan elektrische voertuigen. We hebben ook concrete acties uitgevoerd zoals het uitzetten van RREW-boxen met energiebesparende middelen, het inzetten van de Toekomstbestendig Wonen lening en het verruimen van de mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen in het beschermd stadsgezicht.

Vanwege beperkte capaciteit konden niet alle acties op de vorige uitvoeringsagenda worden uitgevoerd. De afgelopen periode is wisselend minder dan 1 fte beschikbaar geweest voor de energietransitie. Op dit moment wordt er vanuit het Rijk gevraagd om versnelling van de

energietransitie en navenante inspanningen van de lokale overheid. In een recente studie van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB)¹ worden de verwachte uitvoeringskosten van het klimaatakkoord voor kleine gemeenten geraamd op 8-9 extra fte aan capaciteit en gemiddelde kosten oplopend van €350.000 tot €550.000 jaarlijks. Dit stemt overeen met de resultaten van het in 2022 gepubliceerde onderzoek van de rekenkamer Doesburg, Duiven en Westervoort. Gezien de versnelling die gevraagd wordt vanuit het Rijk moet er voor na 2022 rekening worden gehouden met een nog groter beslag op de gemeentelijke capaciteit en middelen. Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen vanuit het Rijk voor klimaat- en energiebeleid.

2.1.2 Stand van zaken doelen

De afgelopen periode hebben we ongeveer 64 TJ energie bespaard, van 690 TJ in 2017 naar 626 TJ in 2020 (zie figuur 2). Deze afname heeft met name plaatsgevonden in het verkeer en vervoer, de industrie en de (commerciële en publieke) dienstverlening. Deze afname is zeer waarschijnlijk (deels) te wijten aan de coronamaatregelen en de daarmee samenhangende verminderde reisbewegingen². In 2030 willen we ons energiegebruik terugdringen naar 599 TJ. Om dit doel te behalen moeten we deze besparing doorzetten en nog 16 TJ besparen tot 2026. Bij woningen (onderdeel van de gebouwde omgeving) is het energiegebruik slechts met 2 TJ afgenomen in deze periode, terwijl hier wel de grootste besparing te behalen valt (totaal 267 TJ in 2020).

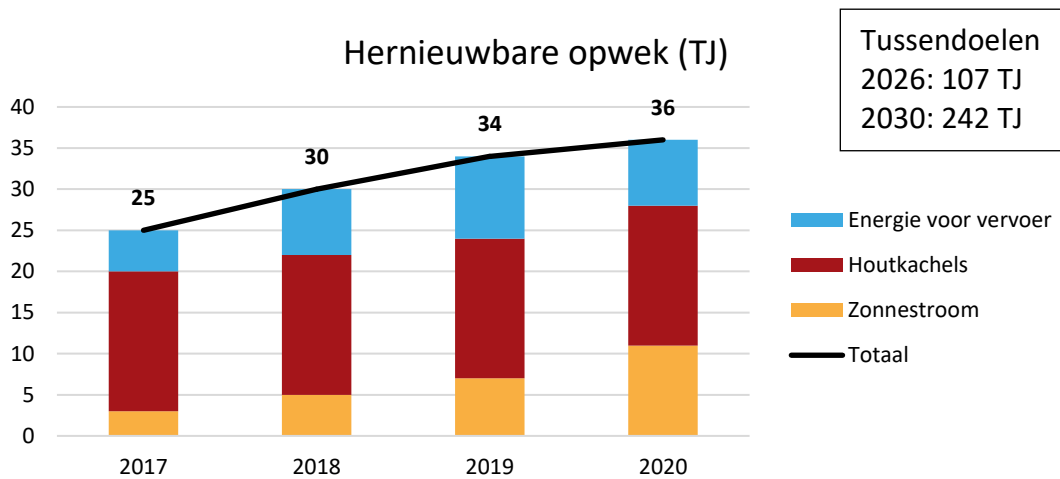

Figuur 2. Energiebesparing per jaar uitgesplitst naar sectoren. Bron: Regionale klimaatmonitor

Op het gebied van hernieuwbare energieopwekking is een sterke versnelling nodig. In 2020 was de totale hernieuwbare opwek binnen Doesburg slechts 36 TJ (zie figuur 3), oftewel 15% van het doel voor 2030 (242 TJ). Om het doel van 242 TJ te behalen in 2030 moet er in 2026 160 TJ hernieuwbaar worden opgewekt.

¹ Raad voor het Openbaar Bestuur - Uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord voor decentrale overheden in 2022 - 2030

² Volgens cijfers van het CBS lag de verkeersintensiteit van personenvervoer landelijk gezien over 2020 doordeweeks op 82% van die in 2019 en in het weekend op 75%. Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/welvaart-in-coronatijd/mobiliteit/>

Figuur 3. Energieopwekking per jaar uitgesplitst naar soort. Bron: Regionale klimaatmonitor

1.3 Uitwerking aan de hand van leidende principes

Voor deze uitvoeringsagenda werken we met een aantal leidende principes die we in het volgende hoofdstuk verder uitwerken:

1. We brengen focus aan op Bewustzijn en eigenaarschap, Energiebesparing en Duurzame warmte
2. We ondersteunen initiatieven uit de samenleving
3. We werken nauw samen met anderen (extern)
4. Duurzaamheid zit in de basis van al ons handelen (intern)
5. We monitoren onze voortgang

2. Leidende principes

2.1 We brengen focus aan op Bewustzijn en eigenaarschap, Energiebesparing en Duurzame warmte

In de routekaart hebben we de ambitie opgenomen om in 2050 energieneutraal te zijn. Naast de routekaart geven we ook invulling aan doelen uit de RES (Regionale Energie Strategie) en de warmtevisie die we in 2021 hebben vastgesteld. Gezien de huidige omstandigheden, beschikbare middelen, de beperkte mogelijkheden voor duurzame opwek en de historische binnenstad lijkt onze ambitie energieneutraal 2050 onhaalbaar.

We hebben zes werklijnen opgesteld waarin we toewerken naar onze doelen, deze blijven we hanteren.

Zes werklijnen:

- Bewustzijn en eigenaarschap
- Energiebesparing
- Energieopwekking
- Duurzame warmte
- Duurzame mobiliteit
- Regionale samenwerking

In hoofdstuk 3 werken we per werklijn de maatregelen en acties uit.

Vanwege beperkte capaciteit en financiën moeten we keuzes maken. Daarom gaan we prioriteren op basis van wat we nu weten en op basis van de huidige capaciteit en financiën.

Qua uitvoering focussen we op de werklijnen: 'Bewustzijn en eigenaarschap', 'Energiebesparing' en 'Duurzame warmte'. Binnen deze werklijnen valt nog veel resultaat te halen. 'Bewustzijn en eigenaarschap' is de voornaamste taak van de gemeente. 'Energiebesparing' kan altijd, ondanks juridische, financiële en technische onzekerheden en kan de inwoner veel opleveren, juist in deze tijden van hoge energieprijzen. Isoleren en besparen kan daarnaast op korte termijn veel opleveren voor de veelal oude bebouwing in de gemeente. Binnen de werklijn 'Duurzame warmte' wordt gewerkt aan het aardgasvrij(-gereed) maken van onze gemeente, dit ligt in het verlengde van energiebesparing. Door wijkuitvoeringsplannen op te stellen kunnen we gericht aan de slag om wijken aardgasvrij(-gereed) te maken. De acties binnen deze drie werklijnen leveren zichtbare en praktische resultaten op. Hiermee kunnen we inwoners en bedrijven inspireren en laten zien dat we hard werken aan een energieneutrale gemeente.

2.2 We ondersteunen initiatieven uit de samenleving

Binnen Doesburg leven initiatieven vanuit inwoners, bedrijven en instellingen en andere organisaties op het gebied van de energietransitie. We proberen deze initiatieven zo goed mogelijk te ondersteunen en te faciliteren. Hiermee geven we ook invulling aan het collegeakkoord en -programma waarin is opgenomen dat we niet voorop willen lopen als gemeente, maar dat we wel onze inwoners, bedrijven en instellingen en initiatieven zo goed als mogelijk willen ondersteunen. We gaan daarom op zoek naar die initiatieven en zoeken manieren om deze te ondersteunen.

2.3 We werken nauw samen met anderen (extern)

De verduurzaming van Doesburg is niet alleen een taak van de gemeente. De gemeente heeft vanuit het Nationale Klimaatakkoord de regierol gekregen. Deze regierol betekent dat samenwerking met andere partijen en thema's essentieel is. Gebouweigenaren beslissen zelf over hun woning. Automobilisten beslissen zelf of ze elektrisch willen gaan rijden.

Hieronder beschrijven we de manier van samenwerken op twee niveaus:

1. Samenwerking met externe partijen

- a) Extern begeleidingsteam: met Woonservice IJsselland, Liander. Deze komt periodiek bij elkaar en wordt getrokken door de regisseur energietransitie.
- b) Bestuurlijke afstemming: naar behoefte worden bestuurlijke bijeenkomst georganiseerd met de externe partijen, zodat er op bestuurlijk niveau afstemming en gezamenlijkheid is.
- c) Samenwerking Liander: Het kader voor een energieneutraal Doesburg wordt mede bepaald door het elektriciteitsnet. We werken samen met Liander om de opgave mogelijk te maken. Hiertoe hebben we periodiek overleg met Liander op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

2. Samenwerking met buurgemeenten

- a) We werken samen met buurgemeenten aan onze duurzaamheidsambities. Doesburg ligt op de grens van verschillende provincies, regio's en samenwerkingsverbanden. Zo zitten we in de RES-regio Groene Metropoolregio, werken we met de Achterhoekse gemeente samen binnen het energieloket van Agem en werken we ook samen met de Liemerse gemeenten. Doesburg heeft een beperkte ambtelijke capaciteit, daarom gaan we zuinig om met de tijd die we besteden aan de regionale samenwerking. We nemen vooral deel waar onze belangen groot zijn.
- b) We gaan ook op zoek naar nieuwe efficiëntere manieren van samenwerken. Daarom verkennen we de mogelijkheden om samen te werken met onze buurgemeenten. We onderzoeken wat een gastheerschap ons kan opleveren binnen onze routekaart.

2.4 Duurzaamheid zit in de basis van al ons handelen (intern)

Duurzaamheid is geen op zichzelf staand onderwerp, maar zit verweven in andere beleidsthema's. Duurzaamheid zit in de woningbouw, de openbare ruimte en in het mobiliteitsbeleid, maar ook in wellicht minder voor de hand liggende thema's zoals werk en inkomen (denk aan energiearmoede) en toerisme. Daarom is naast samenwerking met externe partijen ook de interne samenwerking tussen de verschillende thema's binnen de gemeente erg belangrijk.

Uit een eerste inventarisatie is gebleken dat de routekaart binnen de gemeentelijke organisatie nog veelal onbekend is. Daarnaast zit het meenemen van duurzaamheid en energietransitie nog niet in al het handelen. De komende periode moeten we daarom inzetten op het borgen van duurzaamheid in onze eigen organisatie.

Hieronder beschrijven we het derde niveau van samenwerken:

3. Interne samenwerking binnen de gemeente

- a) Interne projectteam: met alle beleidsthema's daarin vertegenwoordigd, dat periodiek bij elkaar komt om de uitvoering te begeleiden. Getrokken door de regisseur energietransitie.
- b) Opname en borging van duurzaamheid in andere beleidsstukken (bv. de toeristische visie, woningbouw, ontwikkeling van ruimtelijke projecten).

2.5 We monitoren onze voortgang

Monitoring van onze voortgang is van belang voor jaarlijkse verslaglegging over het bereiken van doelen en bijstelling van de uitvoeringsagenda. Momenteel wordt alleen het energiegebruik van het gemeentelijk vastgoed en gemeentelijke voorzieningen gemonitord.

Per doelstelling monitoren we het volgende:

- Energiebesparing
 - Energieverbruik uitgesplitst naar sectoren (TJ/jaar)
 - Energieverbruik per inwoner (TJ/jaar)
- Duurzame energie
 - Totale duurzame energieopwekking naar soort
 - Aantal zonnepanelen
 - Grootschalige duurzame opwekinstallaties
- Duurzame mobiliteit
 - Modal split
 - Aantal publieke laadpunten
- Gemeentelijk vastgoed en voorzieningen
 - Energieverbruik gemeentelijk vastgoed en voorzieningen
 - Duurzame opwek gemeentelijk vastgoed
 - Energielabels

3. Van leidende principes naar uitvoering 2023-2026

In dit hoofdstuk beschrijven we per werklijn de acties die we gaan uitvoeren in de periode 2023-2026. In tabel 1 zijn de doelstellingen voor 2026 per werklijn opgenomen. De meeste acties dragen echter bij aan meer dan één werklijn. In de projectentabel (bijlage 1) is ook te zien aan welke andere werklijnen de acties bijdragen, welke rol de gemeente hierin heeft en welke partners betrokken zijn/worden.

Tabel 1. Doelstellingen per werklijn.

Werklijn	Doel voor 2026
1. Bewustzijn en eigenaarschap	Inspireren, in beweging brengen en betrekken van inwoners, bedrijven en organisaties
2. Energiebesparing	Reduceren energieverbruik naar 610 TJ
3. Energieopwekking	Realiseren van maximaal 12 ha zonnevelden
4. Duurzame warmte	Zoveel mogelijk op koers liggen voor een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050
5. Duurzame mobiliteit	Zoveel mogelijk op koers liggen zodat in 2050 al onze verplaatsingen duurzaam zijn
6. Regionale samenwerking	-

3.1 Bewustzijn en eigenaarschap

In de Routekaart Energieneutraal Doesburg 2050 wordt het belang van bewustzijn en eigenaarschap al benadrukt. De afgelopen jaren is hier vanuit de gemeente ook in geïnvesteerd. Op meer strategisch niveau zijn de doelgroepen geanalyseerd en is er een communicatiestrategie opgezet. Daarnaast zijn er concrete acties geweest zoals de campagne Duurzaam Doesburg, het faciliteren van initiatiefnemers zoals DoesWatt en de Waterkrachtcentrale en het vergroten van interne bewustwording. Bewustwording blijft echter een continue en kritische factor van aandacht. Hierbij gaat het niet alleen om het informeren van mensen maar ook om het inspireren, in beweging brengen en daadwerkelijk betrekken van mensen bij de uitvoering. In de onderstaande paragraaf zijn de algemene acties op het gebied van bewustwording en eigenaarschap opgenomen, maar ook in andere werklijnen speelt bewustwording en eigenaarschap een rol (zie bijlage 1).

3.1.2. Wat gaan we in 2023-2026 doen?

- We stellen per kwartaal een communicatiekalender op voor communicatie over de energietransitie (intern en extern). De focus ligt op het vergroten van de bekendheid van het energieloket en de verruimde mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen binnen het beschermde stadsgezicht.
- We vergroten de interne bewustwording op het gebied van energietransitie en werken samen met andere afdelingen om te zorgen dat energieneutraliteit in al ons handelen zit. We integreren energieneutraliteit in nieuw beleid en nieuwe visies, zoals de Toekomstvisie en de nieuwe Toeristische visie.
- We organiseren 2 keer per jaar een informatiesessie voor de gemeenteraad over de voortgang van de routekaart en over specifieke onderwerpen die actueel zijn. Zo werken we aan bewustwording bij raadsleden en continuïteit binnen de routekaart.
- We zetten de samenwerking met Agem voor ons energieloket voort en kijken naar de doorontwikkeling van het dienstenpakket. Hierbij nemen we specifiek eigenaren van

Rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en karakteristieke panden mee in de verduurzaming van hun woning. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden om samen met partners een fysiek "energieloket" op te zetten, waar inwoners heen kunnen voor informatie, ondersteuning en ontzorging bij de verduurzaming van hun woning.

- We versterken onze samenwerking met energiecoöperatie DoesWatt en faciliteren initiatieven van DoesWatt.
- We organiseren in juni 2023 een programma rondom de expositie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) over het verduurzamen van monumenten i.s.m. de monumentenvereniging.
- We nemen circulariteit en duurzaamheid op in ons inkoopbeleid o.a. met de regionale circulaire inkoop GWW (Grond-, weg- en waterbouw) en zero-emissie doelgroepenvervoer.

3.2 Energiebesparing

3.2.1 Ambities

Om energieneutraal te worden is zowel een toename in duurzame opwek nodig als een besparing van het energiegebruik. In de routekaart hebben we een tussendoel benoemd voor de benodigde energiebesparing in 2030. In 2030 moet ons energiegebruik zijn gedaald met 13% (t.o.v. het gebruik ten tijde van de vaststelling van de routekaart) naar 599 TJ. Om in 2026 op koers te liggen voor 2030 moeten we in 2026 ons verbruik reduceren naar 610 TJ.

3.2.2. Wat gaan we in 2023-2026 doen?

- We stellen een lokale actieplan isolatie op en voeren deze uit. In deze aanpak staat het ondersteunen van particulieren bij de verduurzaming van hun woning centraal. Deze aanpak volgt zoveel mogelijk de aanpak van de PAW de Ooi. Voor het actieplan dienen we een aanvraag in voor een specifieke uitkering ten behoeve van de verduurzaming van slecht geïsoleerde woningen vanuit het Nationaal Isolatie Programma. We koppelen dit aan de energiearmoede aanpak en bestaande middelen zoals de Toekomstbestendig Wonen Lening, de ISDE en de SEEH.
- We ontwikkelen een structurele aanpak voor het tegengaan van energiearmoede bij huishoudens samen met het sociaal domein en onze maatschappelijke partners en voeren deze uit. De focus ligt hierbij op concrete hulp aan onze inwoners die het nodig hebben, gericht op energiebesparing. We werken hierin nauw samen met het Agem Energieloket. Zij leiden bespaarcoaches op die onze inwoners helpen met kleinschalige besparingsmaatregelen.
- We zetten samen met de Provincie de Toekomstbestendig Wonen Lening voort en brengen deze onder de aandacht bij inwoners (onderdeel communicatieaanpak).
- We stimuleren de verduurzaming van bedrijven, er wordt nader verkend hoe dit wordt gedaan.
- We stellen een MJOP+ op waarin we het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed meenemen (met prioritering en budgettering).
- We stimuleren de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed, o.a. via het Integraal huisvestingsplan scholen.
- We nemen verduurzaming mee in de prestatieafspraken met Woonservice IJsselland. We maken dit samen zo concreet mogelijk voor de komende jaren.

3.3 Energieopwekking

3.3.1 Ambities

Zoals in paragraaf 3.2.1 al is benoemd moeten we naast energie besparen ook meer energie gaan opwekken om energieneutraal te worden. Sinds het verschijnen van de Routekaart Energieneutraal Doesburg 2050 zijn de internationale klimaatafspraken in Nederland vastgelegd in de Klimaatwet en het landelijke Klimaatakkoord. Een deel van de afspraken is op regionaal niveau uitgewerkt in de Regionale Energie Strategie (RES) Groene Metropoolregio. Daarbij gaat het om de grootschalige duurzame opwek van elektriciteit. Doesburg draagt bij aan deze afspraken, wat betekent dat we grote stappen moeten zetten. Voor 2026 betekent dit concreet dat we maximaal 12 hectare aan zonnevelden willen realiseren.

3.3.2. Wat gaan we in 2023-2026 doen?

- We stellen een ruimtelijk en maatschappelijk afwegingskader vast voor grootschalige opwek van zon op basis waarvan initiatieven kunnen worden getoetst.
- We zetten een tender uit voor grootschalige opwek van zon waarin we initiatieven toetsen op basis van het afwegingskader. Op basis hiervan kunnen we planologische medewerking verlenen aan de ontwikkeling van maximaal 12 hectare zonnevelden.
- We evalueren het vastgestelde beleid omtrent de verruimde mogelijkheden voor de plaatsing van zonnepanelen binnen het beschermde stadsgezicht.

3.4 Duurzame warmte

3.4.1 Ambities

In 2021 hebben we de Warmtevisie vastgesteld om richting te geven aan hoe we woningen en gebouwen in Doesburg in de toekomst duurzaam kunnen verwarmen. In 2050 moet onze gebouwde omgeving volledig aardgasvrij zijn. In de komende periode gaan we een uitvoeringsagenda opstellen voor de warmtetransitie waarin we concrete acties opnemen om te werken naar aardgasvrij.

3.4.2. Wat gaan we in 2023-2026 doen?

- We voeren de PAW de Ooi uit³. We starten met concrete uitvoering richting aardgasvrij-gereed zodat inwoners van De Ooi worden ontzorgd en ondersteund met verduurzaming van hun woning op basis van behoeften vanuit de buurt. Hierbij hebben we aandacht voor de verschillende doelgroepen binnen deze buurt. We werken o.a. samen met Woonservice IJsselland.
- We stellen een uitvoeringsagenda op voor de warmtetransitie als vervolg op de Warmtevisie incl. een planning voor vervolgbuurt (buurtaanpak). We kijken hierbij naar volgende buurten waarvoor we een wijkuitvoeringsplan willen maken.
- We starten op basis van de uitvoeringsagenda voor de warmtetransitie één of meerdere wijkuitvoeringsplannen op om wijken aardgasvrij of aardgasvrij-ready te maken. Hierbij bouwen we voort op wat we leren binnen de PAW de Ooi.
- We herijken de Warmtevisie in 2026.

³ Onder voorbehoud dat de toegekende rijkssubsidie hiervoor niet hoeft worden terugbetaald.

3.5 Duurzame mobiliteit

3.5.1 Ambities

We hebben een laadvisie en plankaart opgesteld om invulling te geven aan de verwachte sterke groei aan elektrische voertuigen. Deze actualiseren we elke 2 jaar zodat we een dekkend oplaadnetwerk kunnen realiseren. Daarnaast gaan we ook meer inzetten op het stimuleren van deelvervoer en fietsgebruik. Zo proberen we zoveel mogelijk op koers te liggen zodat in 2050 al onze verplaatsingen duurzaam zijn.

3.5.2. Wat gaan we in 2023-2026 doen?

- We actualiseren onze laadvisie en het plaatsingsbeleid (elke 2 jaar). Hierbij verkennen we de mogelijkheden voor het plaatsen van laadpalen geïntegreerd in straatmeubilair in de binnenstad binnen GO-RAL.
- We zetten in op laadinfrastructuur voor logistiek en bedrijventerreinen via GO-RAL door het samenstellen van een plankaart voor logistiek en bedrijventerreinen en een intermediair rol tussen GO-RAL en bedrijven te vervullen.
- We plaatsen publieke laadpalen, hierbij gaat het om proactieve plaatsing, plaatsing op aanvraag van e-rijders, datagestuurd of strategische plaatsing. Voor proactieve plaatsing wordt ook budget gereserveerd.
- We faciliteren initiatieven voor deelmobiliteit.
- We stimuleren verduurzaming via mobiliteitsmanagement bedrijven.

3.6 Regionale samenwerking

3.6.2. Wat gaan we in 2023-2026 doen?

- We leveren waar het nodig is een bijdrage aan de uitwerking van de RES 2.0 en de Regionale Structuur Warmte (RSW) op RES-niveau.
- We zetten in op structurele integrale samenwerking met andere gemeenten. Daarvoor verkennen we de mogelijkheden voor nieuwe manieren van samenwerken met omliggende gemeenten (bv. gastheerschap) op het gebied van energieneutraliteit om onze tijd efficiënter te besteden.
- We hebben een periodiek overleg met netbeheerder Liander, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau. Hierin stemmen we af over de (on)mogelijkheden van initiatieven in relatie tot netcapaciteit en zoeken we naar slimme oplossingen.
- We hebben een periodiek overleg met Woonservice IJsselland, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau. Hierin stemmen we onze verduurzamingsplannen af.

4. Benodigde middelen en capaciteit

Voor het uitvoeren van de uitvoeringsagenda zijn middelen en capaciteit nodig. Zoals in paragraaf 1.2.1. benoemd moet er vanaf 2022 rekening worden gehouden met een groot beslag op de gemeentelijke capaciteit en middelen.

In de onderstaande tabel is een inschatting gemaakt voor de benodigde middelen per werklijn. Voor de werklijnen 1, 2 en 4 zijn de meeste middelen gereserveerd, gezien we de komende periode op deze werklijnen focussen. Wanneer de rijksmiddelen voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid (zie volgende paragraaf) beschikbaar worden gesteld zullen deze ook worden verdeeld over deze drie werklijnen.

Tabel 2. Benodigde middelen 2023.

Werklijn	Uitvoeringsmiddelen
1. Bewustzijn en eigenaarschap	€ 168.500
2. Energiebesparing ⁴	€ 168.500
3. Duurzame opwek	€ 50.000
4. Duurzame warmte	€ 68.500
5. Duurzame mobiliteit	€ 30.000
6. Regionale samenwerking	€ 19.000

4.1 Beschikbare middelen en capaciteit

Er is structureel 1,5 FTE beschikbaar (SB&P). Bij de 1e begrotingswijziging van 2023 is €240.000 beschikbaar gesteld voor het projectplan "Doesburg Energieneutraal 2030". Deze middelen bestaan uit € 90.000 capaciteit (1FTE) en € 150.000 uitvoeringsmiddelen.

Daarnaast zijn bij de Integrale begrotingsbijstelling 2022 de volgende middelen toegevoegd aan de begroting 2023: de niet in 2022 bestede middelen uit taakveld 7.4 Milieubeheer van €210.000 en de in de algemene uitkering (meicirculaire 2022) beschikbaar gestelde middelen "Uitvoeringskosten klimaatakkoord" van € 145.000.

Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen vanuit het Rijk voor klimaat- en energiebeleid. Hierbij gaat het in ieder geval om de decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten Klimaatakkoord. In 2023 zullen zo spoedig mogelijk middelen worden toegezegd voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Deze middelen worden via een brede doeluitkering beschikbaar gesteld (specifieke uitkering). Voor Doesburg is dit in 2023 € 244.000. Voor 2024 en 2025 is dit tenminste € 246.000 respectievelijk € 248.000.

Daarnaast kunnen gemeenten in 2023 een aanvraag indienen voor een specifieke uitkering (SPUK) ten behoeve van de verduurzaming van slecht geïsoleerde woningen vanuit het Nationaal Isolatie Programma (NIP). De hoogte van deze SPUK is gekoppeld aan het aantal woningen dat wordt verduurzaamd (met een maximumbedrag per jaar). Deze aanvraag wordt gedaan voor het uitvoeren van het lokale actieplan isolatie (zie paragraaf 3.2.2). Toekenning van deze middelen door het Rijk vindt plaats in de loop van 2023.

⁴ Voor de aanpak energiearmoede zijn door het Rijk (€ 314.894) financiële middelen beschikbaar gesteld in de vorm van een SPUK. Deze middelen zijn deels besteed in 2022 en kunnen worden uitgegeven tot 31 december 2024.

4.1 Onzekerheden en risico's

Voor 2023 is een inschatting gemaakt van de benodigde middelen voor de acties die we in dat jaar uitvoeren. Hierbij zijn alle bovengenoemde middelen benodigd. Hier zitten echter een aantal onzekerheden aan. Het is nog onzeker wanneer de middelen voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid in 2023 worden uitgekeerd. Daarnaast zijn er ook nog geen structurele middelen verzekerd vanuit de gemeente. Dit kan een risico vormen voor het uitvoeren van de meerjarige uitvoeringsagenda na 2023. Eind 2023 zullen de benodigde middelen voor de volgende jaren worden aangevraagd.

Bijlage 1: Projectentabel

nr Project	Jaar			Focus						Rol gemeente	Betrokken partners
	2023	2024	2025 - 2026	Bewustzijn en eigenaarschap	Energiebesparing	Energieopwekking	Duurzame warmte	Duurzame mobiliteit	Regionale samenwerking		
1 Bewustzijn en eigenaarschap											
1.1	x	x	x	x						Trekker	
1.2	x	x	x	x						Trekker	
1.3	x	x	x	x						Trekker	
1.4	x	x	x	x	x	x			x	Faciliterend	Energieloket; Monumentenvereniging; Energiecoöperatie
1.5	x	x	x	x						Faciliterend	Energiecoöperatie; Energieloket
1.6	x				x	x	x			Trekker	Energieloket; Monumentenvereniging
1.7	x				x	x	x	x	x	Trekker	
2 Energiebesparing											
2.1	x	x	x	x	x					Trekker	
2.2	x	x	x	x	x					Trekker	Energieloket; Woonservice IJsselland
2.3	x	x	x	x	x	x	x			Trekker	Provincie; SVn
2.4	x	x	x	x	x	x	x			Trekker	Regionaal platform bedrijven; ondernemers; omgevingsdienst
2.5	x				x	x				Trekker	
2.6	x	x	x	x	x	x	x			Trekker	
2.7	x	x	x			x	x			Samenwerkings partner	Woonservice IJsselland
3 Energieopwekking											
3.1	x					x				Trekker	Liander; Projectgroep
3.2	x					x				Trekker	
3.3	x					x				Trekker	
4 Duurzame warmte											
4.1	x	x	x				x			Trekker	Woonservice IJsselland; Bewonersgroep; Bewonersplatform
4.2	x						x			Trekker	Woonservice IJsselland; Liander; Waterschap; Wijkraden
4.3	x	x	x	x	x		x			Trekker	Woonservice IJsselland; Liander; Waterschap; Wijkraden
4.4			x				x			Trekker	Woonservice IJsselland; Liander; Waterschap; Wijkraden
5 Duurzame mobiliteit											
5.1	x		x					x		Trekker	
5.2	x	x	x							Trekker	
5.3	x	x	x					x		Trekker	
5.4		x	x					x		Trekker	
5.5		x	x					x		Trekker	Bedrijven; Regionaal Platform Bedrijven
6 Regionale samenwerking											
6.1	x	x	x			x			x	Samenwerkings partner	Regio-gemeenten; Provincie; Waterschap; Liander
6.2	x	x	x						x	Samenwerkings partner	Liander
6.3	x	x	x						x	Samenwerkings partner	Liander
6.4	x	x	x						x	Samenwerkings partner	Woonservice IJsselland
7 Overkoepelend											
7.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Trekker	